

DUYURU
TURİZM YATIRIM VEYA TURİZM İŞLETMESİ BELGELİ İŞLETMELERE AİT ELEKTRİK ENERJİSİ DESTEĞİ ESASLARI YENİDEN BELİRLENDİ

Sayı: 2005/22

Tarih: 16 / 08 / 2005

Değerli Müşterimiz,

Turizm yatırım veya turizm işletmesi belgeli işletmelere ait elektrik enerjisi desteği esasları yeniden belirlenmiştir. Buna göre;

1. Giriş:

Turizm işletmelerinin, turizmi teşvik kanunu ve diğer mevzuatta yer alan teşvik tedbirleri ile istisna, muafiyet ve haklardan yararlanabilmeleri için, Turizm Bakanlığı'ndan **2634** Sayılı Turizm Teşvik Kanunu uyarınca "**Turizm İşletmesi Belgesi**" veya "**Turizm Yatırım Belgesi**" almaları zorunludur. Turizm Yatırımı Belgesi almadan da Turizm İşletmesi Belgesi alınabilmektedir.

Turizm işletmelerine, **Turizm İşletmesi Belgesi** verilmeden önce, turizm yatırımlarının bitimini müteakip 6 ay süreli ve turizm mevzuatı açısından talih oyunları mahalleleri açılması izni hariç Turizm İşletme Belgesinin sağladığı tüm hakları içeren **Turizm Deneme İşletme Belgesi** verilmektedir.

2. Tanımlar:

2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 3. maddesine göre;

Turizm İşletmeleri; Türk veya yabancı uyruklu, gerçek veya tüzel kişilerce birlikte veya ayrı ayrı gerçekleştirilen ve turizm sektöründe faaliyet gösteren ticari işletme,

Turizm Yatırım Belgesi; Turizm sektöründe yatırım yapana, tespit edilen yatırım dönemi için Bakanlıkça verilen belge,

Turizm İşletmesi Belgesi; Turizm sektöründe faaliyet gösteren turizm işletmelerine bakanlıkça verilen belge,

olarak tanımlanmış bulunmaktadır.

3. Yasal Dayanak ve Kapsam:

2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 5. maddesine göre;

Turizm sektöründe; bu kanun ve diğer mevzuatta yer alan teşvik tedbirleri ile istisna, muafiyet ve haklardan yararlanabilmek için Bakanlıktan, turizm yatırımı belgesi veya turizm işletmesi belgesi alınması zorunludur.

2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 16. maddesine göre ise;

Turizm belgeli yatırım ve işletmeler elektrik, gaz ve su ücretlerini o bölgedeki sanayi ve meskenlere uygulanan tarifelerden en düşüğü üzerinden öderler.

4. Yeni Düzenleme:

09 Ağustos 2005 Tarih, 25901 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, [Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin 2002/1 Sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin 2005/1 No.lu Tebliğ](#) ile getirilen yeni düzenlemenin usul ve esasları aşağıdaki gibidir.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 16 ncı maddesi dikkate alınarak, Turizm Yatırım veya Turizm İşletme Belgeli (Turizm Deneme İşletmesi, Kısmi Turizm Deneme İşletmesi ve Kısmi Turizm İşletmesi Belgesi dahil) işletmelere ait elektrik enerjisi giderlerinin, şantiye dönemi de dahil olmak üzere o bölgedeki mesken ve sanayi abonelerine uygulanan tarifelerden en düşüğü ile kendi abone grubuna uygulanan tarife arasındaki farkın Hazinece karşılanması için, belge sahiplerinin ilk müracaatlarında aşağıdaki bilgi ve belgelerle birlikte Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne başvurması, enerji desteği ödemelerinin başlamasını müteakip ise her dönem için aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler ile birlikte aboneli olduğu bölge dağıtım müdürlüğüne başvurması gerekmektedir.

- a) Firmayı temsil ve ilzama yetkili firma temsilcisi/temsilcileri tarafından imzalanmış dilekçe,
- b) Turizm Yatırım veya Turizm İşletme Belgesi örneği,
- c) Taahhütname,
- d) Vergi dairesi adı ve hesap numarası, aktarım yapılacak bankanın şube adı ve hesap numarası,
- e) Aboneli olduğu bölge dağıtım şirketinin adı ve abone numarası,
- f) **5084 sayılı Kanun** ve bu Kanunda değişiklik yapan **5350 sayılı Kanun** kapsamında enerji desteğinden yararlanılmadığına dair Enerji Desteği Komisyonundan alınan yazı.

İlk aşamada, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak ön inceleme sonucunda, bu destekten yararlanabilecek yatırımlara veya işletmelere ilişkin alfabetik olarak il bazında hazırlanacak olan liste tablo formatında Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.'ne veya varsa diğer elektrik dağıtım şirketlerine gönderilir.

Elektrik dağıtım şirketlerince, tablo formatta yer alan bilgiler doğrultusunda o bölgedeki mesken ve sanayi abonelerine uygulanan tarifelerden en düşüğü ile bu abonelere uygulanan tarife arasındaki fark, tamamı fatura döneminde peşin olarak ödenmiş faturalarda yer alan aktif enerji bedeli üzerinden ve vergiler (elektrik tüketim vergisi ve katma değer vergisi) hariç olmak üzere hesaplanarak yararlanılacak destek miktarı aylık olarak tespit edilir ve bu destekten

yararlanacak firmalara ilişkin formatta hazırlanan liste, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırımlar ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından uygun görülen firmalara ilişkin liste ise her üç ayda bir, yer alan formatta Müsteşarlığa iletilir. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından gönderilen liste kapsamı firmalara ait enerji desteği tutarları, Müsteşarlıkça Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla işletmelerin banka hesaplarına aktarılır.

Uygulamaya yönelik diğer hususlar ise aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Turizm Yatırım veya Turizm İşletme Belgeli işletmeler için elektrik enerjisi desteği uygulaması, Mayıs 2004 tarihinden itibaren düzenlenen faturalara istinaden yapılır.
- Turizm Yatırım veya Turizm İşletme Belgelerinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi halinde, iptalin gerçekleştiği döneme ait fatura tutarı da dahil olmak üzere, iptal tarihinden itibaren elektrik enerjisi desteğinden yararlanılamaz. Ancak, iptalin kaldırılması halinde iptalin kaldırıldığı tarihten sonraki döneme ait faturadan başlamak üzere destek uygulamasına devam olunur.
- İşletme sahipliğinin değişmesi halinde, Turizm Yatırım veya Turizm İşletme Belgelerinde firma unvanının değiştirilmesi için Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne müracaat edilmesi zorunludur. Bu değişikliğin onaylanmasını müteakip enerji desteğinden belgede kayıtlı yeni firma yararlanabilir. Bu durumda elektrik enerjisi aboneliğinin de yeni firma adına yenilenmesi gerekmektedir.
- **5084 sayılı Kanun** ile bu Kanunda değişiklik yapan **5350 sayılı Kanun** hükümleri uyarınca veya 12/4/2002 tarihli ve 2002/4100 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden enerji desteğinden yararlanmakta olan işletmeler için bu madde kapsamı enerji desteği uygulanmaz. Bu durumda, işletmelerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle enerji desteği uygulaması yapılır.
- Dağıtım şirketleri dışındaki şirketlerden elektrik enerjisi temin eden işletmeler bu madde kapsamı destekten yararlanamaz.

5. Sonuç ve Değerlendirme:

Ekonomide önemli bir yeri olan turizm işletmeleri;

- Seyahat Acenteleri,
- Konaklama İşletmeleri,
- Talih Oyunları (Casino) İşletmeleri,
- Yat Limanı ve Yat İşletmeleri

Olarak gruplandırılmakta veya isimlendirilmektedir.

Bilindiği gibi, turizm sektörüne yönelik enerji desteği uygulaması, son olarak 22.04.2005 tarih, 25794 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **2002/4367** sayılı kararname eki olan **2005/8680** sayılı karar ile uygulanmakta idi.

Getirilen yeni düzenlemenin özü ise; elektrik enerjisi giderlerinin, şantiye dönemi de dahil olmak üzere o bölgedeki mesken ve sanayi abonelerine uygulanan tarifelerden en düşüğü ile kendi abone grubuna uygulanan tarife arasındaki farkın Hazinece karşılanmasıdır.

Turizm gelirlerinin artırılması, sektördeki işletmelerin ekonomik sıkıntılarının azaltılması ve istihdamın teşviki amacıyla turizm sektörüne yönelik değişik zamanlarda uygulanan enerji desteği teşviki kapsamı son olarak 2005/1 sayılı tebliğ ile biraz daha genişletilmiş olmakla beraber, mevcut sıkıntıları giderici tam bir çözüme henüz ulaşılamamıştır. Piyasanın beklediği bu ve benzeri teşviklerin artırılarak uygulama alanının genişletilmesidir.

Yararlı olması dileğiyle saygılarımı sunarım.

Murat KÖSEOĞLU
Serbest Muhasebeci
Mali Müşavir

